

National Endowment
for Democracy
Supporting freedom around the world

ДОСІТЬ ТРУЇТИ
КРИВИЙ РІГ

ВПЛИВ ГРОМАДСЬКОСТІ НА ПРИЙНЯТТЯ ЕКОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ ТА УЧАСТЬ У ПРОЦЕДУРІ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Проект реалізований за підтримки
National Endowment for Democracy

**National Endowment
for Democracy**

Supporting freedom around the world

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Це процедура оцінки допустимості або недопустимості впливу нової діяльності на навколишнє середовище. Вона передбачає декілька обов'язкових етапів, певні права і обов'язки учасників.

Мета – запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання і відновлення природних ресурсів.

Проходження процедури ОВД є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності.

Планована діяльність – планована господарська діяльність, що включає будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, інше втручання в природне середовище.

Не включає: втручання в природне середовище, яке не справляє значного впливу на довкілля відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Регулюється законодавством:

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»

Постанова КМУ №989 від 13.12.2017
«Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля»

Постанова
КМУ №1010 від 13.12.2017

«Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля»

Постанова
КМУ №1026 від 13.12.2017
«Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля»

ЗУ «Про оцінку
впливу на
довкілля»

ЕТАПИ ПРОЦЕДУРИ ОВД

Суб'єкт господарювання надає повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля.

Органи влади та громадськість надають зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до Звіту з оцінки впливу на довкілля.

Підприємство – Звіт з ОВД.

Громадськість – зауваження та пропозиції, участь громадському обговоренні та слуханнях.

Міндовкілля або екологічний підрозділ ОДА – аналіз наданої у Звіті з ОВД інформації, інформації, отриманої від громадськості, надання мотивованого висновку з ОВД.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПЛАНОВАНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Надає підприємство до Міндовкілля або екологічного підрозділу ОДА

Оприлюднюється:

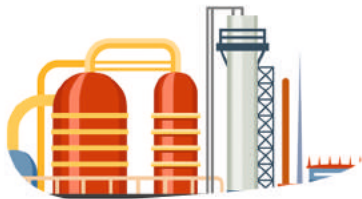
- ✓ в Єдиному реєстрі з ОВД,
- ✓ місцевих друкованих ЗМІ,
- ✓ на дошках оголошень ОМС*

Громадськість та органи влади надають зауваження та пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації звіту з ОВД – **термін 20 днів**

Підприємство може врахувати зауваження повністю чи частково або **відхилити з обґрунтуванням**

*ОМС – органи місцевого самоврядування населених пунктів, що можуть зазнати впливу, планованої діяльності (міські та районні виконавчі комітети, обласні та районні державні адміністрації)

ЗВІТ З ОВД

Готує підприємство. Воно ж несе відповідальність за достовірність наданої інформації.

Розміщується: у Єдиному реєстрі з ОВД, у місцях доступних для громадськості, у приміщеннях Міндовкілля або екологічного підрозділу ОДА, ОМС, підприємства.

Громадськість має право: ознайомитися з інформацією у місці розміщення, робити копії (фотографії), виписки із зазначеної документації.

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ЗВІТУ З ОВД

Триває **25 – 35 днів** з дати розміщення Звіту в реєстрі.
В цей період проводяться громадські слухання.

Оголошення про початок розміщується:

- ✓ в Єдиному реєстрі з ОВД,
- ✓ у місцевих друкованих ЗМІ,
- ✓ на дошках оголошень ОМС населених пунктів, де планується проводити діяльність

Зауваження до Звіту надаються: у письмовому та електронному вигляді, усно під час громадських слухань.

Зауваження громадськості можуть:

- врахувати повністю,
- врахувати частково,
- відхилити з обґрунтуванням.

Зауваження є обов'язковими для розгляду Міндовкілля або екологічним підрозділом ОДА.

Звіт про громадське обговорення розміщується у Реєстрі одночасно з Висновком з ОВД

ВИСНОВОК З ОВД

Видає уповноважений орган.

Визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Є обов'язковим для виконання. Екологічні умови провадження планованої діяльності є обов'язковими.

Враховується при прийнятті рішення про провадження планованої діяльності та може бути підставою для відмови у видачі рішення про провадження планованої діяльності.

Надається протягом 25 днів після закінчення громадського обговорення

Інформація про висновок та рішення про провадження діяльності оприлюднюється: у місцевих друкованих ЗМІ, на дошках оголошень ОМС, де планується проводити діяльність.

Висновок з повним текстом розміщується у Єдиному Реєстрі з ОВД.

Якщо протягом 5 років підприємство не почало плановану діяльність, воно зобов'язане пройти процедуру ОВД знову.

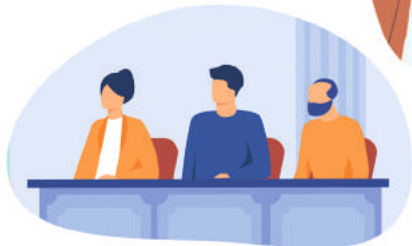

Висновок з ОВД є підставою для отримання інших дозвільних документів.

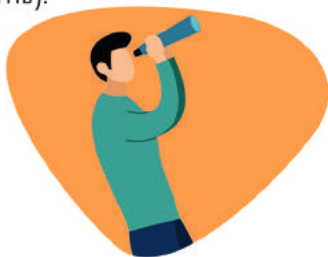
ГРОМАДСЬКІСТЬ ПІД ЧАС ПРОЦЕДУРИ ОВД МАЄ ПРАВО:

- надавати зауваження та пропозиції до планованої діяльності, деталізації Звіту;
- надавати зауваження та пропозиції до звіту з ОВД;
- брати участь у громадських слуханнях;
- у суді оскаржувати або скасовувати позитивний висновок з ОВД, оскаржувати дії або бездіяльність органів державної влади під час процедури ОВД.

НА ЩО ГРОМАДСЬКОСТІ ЗВЕРТАТИ УВАГУ:

- відповідність наданої у Звіті інформації дійсному стану довкілля
- наявність реальних досліджень впливу на довкілля від планованої діяльності та їх актуальність
- список використаних джерел інформації, її актуальність
- розробники, їх кваліфікація
- дотримання процедури ОВД (строки, розміщення інформації, доступ до документів).

ДОПОМОЖЕ ВРАХУВАТИ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ЗАУВАЖЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ:

- Широкий розголос: пости у соцмережах, виступи на телебаченні. Повідомлення необхідно починати з проблеми, яка виникне у населення через плановану діяльність чи з переваг, які мешканці отримають завдяки врахуванню ваших зауважень та пропозицій.
- Колективні листи з зауваженнями та пропозиціями від населення.
- Збір підписів мешканців під зауваженнями від вашої організації.
- Надання пропозицій та зауважень від органів місцевого самоврядування та наукових установ.

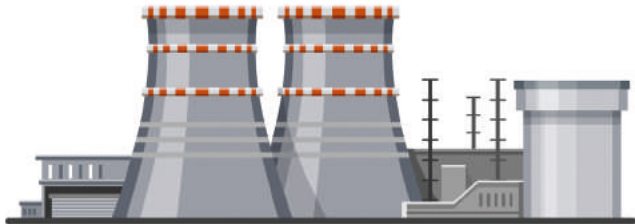
Єдиний державний реєстр оцінки впливу на довкілля.

ОТРИМАННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ДОЗВОЛУ НА ВИКИДИ

Перед отриманням Дозволу на викиди підприємство зобов'язане оприлюднити у вільному доступі для громадськості документи, що обґрунтовують обсяги викидів. Під час цієї процедури передбачений процес обов'язкового публічного обговорення. Мешканці територій у зоні впливу, громадські організації можуть подавати зауваження до державних органів під час обговорення.

Для підприємств II та III групи Дозвіл видає екологічний департамент відповідної обласної державної адміністрації. Для підприємств I групи - Міністерство, що опікується екологічними питаннями.

ПІДПРИЄМСТВО:

У місцевих ЗМІ публікує повідомлення про намір отримати Дозвіл та вказує дату закінчення громадського обговорення

Оприлюднює повідомлення та обґрунтовуючі документи на власному сайті та передає їх до органу місцевого самоврядування

МІСЦЕВІ (ОБЛАСНІ) ДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ:

Вивчають зауваження громадськості та надають Дозвіл для підприємств II та III груп

Організують публічне обговорення перед отриманням Дозволу

ГРОМАДСЬКІСТЬ:

Знайомиться з документами, що обґрунтовують викиди

Надсилає зауваження до обґрунтовуючих документів, а також коментарі до процесу виконання умов попереднього Дозволу або інформацію про їх невиконання та про можливе погіршення якості повітря

ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ:

Надають власні зауваження щодо наміру підприємства отримати Дозвіл на викиди

ГРОМАДСЬКІСТЬ МОЖЕ ІНІЦІЮВАТИ ПРОВЕДЕННЯ СЛУХАНЬ У ПРОЦЕСІ ОБГОВОРЕННЯ.

Їх можуть організувати підприємства або державні адміністрації.

Допоможе їх спонукати до цього:

- Аргументоване обґрунтування важливості такого заходу у зауваженнях.
- Збір підписів мешканців під подібним проханням чи зауваженнями.

Регулюють процедуру отримання Дозволу на викиди та проведення обговорення:

Постанова Кабінету Міністрів
№302 від 13.03.2002

Закон України
«Про охорону атмосферного
повітря» (ст. 11)

ПОЗОВИ ДО СУДУ

Дії чи бездіяльність державних органів чи місцевого самоврядування у процесі ОВД підлягають оскарженню у суді фізичною чи юридичною особою.

Подати позов до суду про скасування позитивного висновку з ОВД може громадянин або організація.

Громадські організації та громадяни можуть подавати позови про надання екологічної інформації підприємств-забруднювачів, якщо порушене їх право на доступ до такої інформації.

Громадяни мають право звертатися до суду з позовами про відшкодування шкоди, нанесеної їх здоров'ю від діяльності підприємств-забруднювачів.

Фізичні особи та громадські організації можуть позиватися до суду з приводу порушення природоохоронного законодавства та умов дозвільних документів, пов'язаних із забрудненням довкілля.

Основними перепонами для відстоювання екологічних прав для громадян та громадських організацій можуть стати:

- Високі судові витрати, пов'язані з розглядом справи в суді: судовий збір, витрати на професійну правничу допомогу, судові експертизи.
- Ризик сплатити судові витрати опонента, якщо суд приймає таке рішення.
- Дефіцит правників, які спеціалізуються на захисті прав на безпечне довкілля.

Під час підготовки позовної заяви може бути проблематично:

- Визначити коло учасників процесу;
- Правильно сформулювати позовні вимоги;
- Підготувати аргументи для позитивного рішення на користь громадськості;
- Підтвердити вимоги належними доказами та довести причинно-наслідкові зв'язки між шкодою для здоров'я та діяльністю забруднювача.

Проте ці моменти є основними для вирішення справи на користь громадськості. Подібні аспекти правильно врахувати і підготувати можуть саме фахові юристи.

СКАРГИ ТА ЗВЕРНЕННЯ ДО КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Кожен громадянин може робити звернення та надсилати скарги до контролюючих органів або органів місцевого самоврядування.

Для ефективного розгляду звернення його можна підкріпити доказами:

- Зафіксувати факт порушення на фото та відео (витоки, зсуви, забруднення ґрунтів тощо).
- Зафіксувати забруднення повітря по показникам державних станцій Укргідрометцентра, місцевих та громадських систем моніторингу.
- Зробити запит про результати вимірювань концентрацій забруднюючих речовин до органів місцевого самоврядування, держпродспоживслужби тощо.
- Зібравши потрібну інформацію, скласти звернення у довільній формі та викласти суть проблеми. **Скарга чи звернення має містити:** прізвище, ім'я, по-батькові заявника, адресу проживання, номер телефону для зв'язку, дату та підпис.

Направляти такі листи можна на адресу:

Державної екологічної інспекції

Міністерства, що займається питаннями екології.

*Екологічного Департаменту відповідної
обласної держадміністрації*

Органам місцевого самоврядування.

До того ж підписане звернення можна відсканувати та направити електронною поштою до відповідних органів.

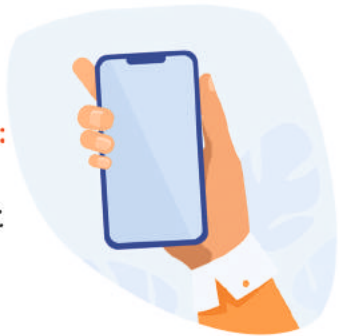
Крім письмових звернень ефективними можуть бути дзвінки на гарячі лінії:

Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів (044) 206-33-02

Державної екологічної інспекції (044) 521-20-38

Державна екологічна інспекція Дніпропетровської області (056) 377-27-48

Звернення до виконкому Криворізького міського голови (056) 492-13-05

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ПОВІТРЯ

В Україні немає єдиної автоматизованої системи моніторингу забруднення повітря. Вимірювання проводять пости гідрометцентру, але система передачі даних онлайн не налагоджена. Інформацію про забруднення повітря у містах України публікують на сайті Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського.

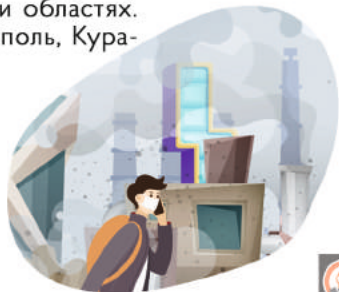

Дані про забруднення повітря у реальному часі можна переглядати у системі громадського моніторингу EcoCity.

Станом на кінець 2020 року міські системи моніторингу якості повітря реалізували в окремих містах чи областях. Наприклад, у Дніпрі, Донецькій області (Маріуполь, Курахове, Бахмут, Краматорськ) та Кривому Розі.

Результати вимірювань із станцій міської системи моніторингу доступні на Ресурсному центрі Кривого Рогу у вкладці «Екомоніторинг».

Слідкуйте за нами у фейсбук

Заходьте на наш сайт

